

T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Risk Almayın
Önlem Alın

SERACILIK
(ÖRTÜ ALTI YETİŞTİRİCİLİĞİ) İŞLERİ İÇİN
KONTROL LİSTESİ

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
Emek Mahallesi, 17. Cadde, No:13, 06520, Çankaya, ANKARA
Tel: 0312 296 60 00 - Faks: 0312 296 18 77
e-posta: sto.isggm@ailevecalisma.gov.tr
www.ailevecalisma.gov.tr/isggm
www.isggm.gov.tr • isggm@ailevecalisma.gov.tr

Grafik Tasarım / Baskı
Matus Basimevi

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Genel Yayın No: 33
Temmuz 2019

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih	
GENEL & İŞYERİ DÜZENİ VE HİJYEN	Zemin; çökme, çukur, tümsek, erime gibi takılıp düşmeye veya kaymaya sebep olabilecek deformasyonları önleyecek şekilde tasarlanmış mı ve iç ve dış zeminler (sera girişi ve içi, diğer binalar, merdivenler vs.) düzenli olarak kontrol ediliyor mu?						
	Sera planı yapılan işe uygun olarak tasarlanmış mı?						
	Çalışma ortamındaki kapalı alanlar değerlendirilmiş ve belirlenmiş mi? Çalışanların bu alanlara girmesini engelleyecek önlemler alınıyor mu?						
	Bütün alanlar iyi aydınlatılmış, pencere alanı yeterince büyük ve doğal aydınlatmadan yeterince faydalanılıyor mu?						
	Çalışma alanında ve serada temiz hava akımı bulunuyor ve tüm alanlar düzenli olarak havalandırılıyor mu?						
	Mevsimsel koşullara göre çalışma ortamında aşırı sıcak, nem, basınç, düşük sıcaklık, yağmur ve güçlü rüzgâr gibi termal konfor şartları uygun mu?						

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
GENEL & İŞYERİ DÜZENİ VE HİJYEN	Seradaki çalışmalarda güneş ışığından kaynaklı radyasyona maruziyetin önüne geçiliyor mu?					
	İnsanlardan, makine veya donanımlardan kaynaklanabilecek veya dış ortam kaynaklı gürültünün rahatsız edici düzeyde olması engelleniyor mu?					
	Makine veya donanımlardan kaynaklanabilecek titreşimin rahatsız edici düzeyde olması engelleniyor mu?					
	Çalışma ortamında toz maruziyetinin (organik, inorganik) önüne geçiliyor mu?					
	İşyerinde alkol, madde kullanımını önleyici tedbirler alınıyor mu?					
	Uygun yerlerde yeterli sayıda ve büyüklükte atık kutuları bulunuyor mu?					
	Çalışanların yeme-içme, barınma gibi temel ihtiyaçları için uygun donanımlı alanlar ayrılmış mı?					
	İşyerinin temizliği düzenli olarak yapılıyor ve çalışma ortamında, hijyen açısından gerekli şartlar sağlanıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
GENEL & İŞYERİ DÜZENİ VE HİJYEN	Temizlik yapılan alanda gerekli önlemler alınıyor mu?					
	Elleri ve vücudu gerektiğinde yıkayabilecek temiz lavabo ve duşlar mevcut mu?					
	Çalışanlar, işlerini bitirdikten sonra bütün malzemeleri yerlerine düzenli olarak yerleştiriyor mu?					
	Çalışma alanı çalışanların rahat çalışmasını sağlayacak genişlikte ve çalışma ortamı çalışanların faaliyetlerini kısıtlamayacak şekilde tasarlanmış ve düzenli mi?					
	Çalışanlar için kolay ulaşılabilir noktalarda temiz içme suyu mevcut mu?					
	İşyeri ve sera içerisindeki çalışma alanlarında sigara içilmesi yasaklanmış mı ve çalışanlar bu konuda bilgilendiriliyor mu?					
	Yetkisiz kişilerin seraya girişleri engelleniyor mu?					
	Sera içerisindeki tehlikelere karşı uyarı işaretleri bulunuyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
GENEL & İŞYERİ DÜZENİ VE HİJYEN	Kullanılan ekipman ve makineler için ayrı bir depolama alanı var mı?					
	Yangın ve kazaları önlemek için seraların etrafındaki çöp ve atıklar düzenli olarak uzaklaştırılıyor mu?					
	Seradaki kapalı alanların bakım ve temizliği yapılırken dışarıda bir gözlemci bulunduruluyor mu?					
MAKİNELER, EL ALETLERİ VE YARDIMCI APARATLAR	Makine, araç ve gereç tedarikinde CE işaretli olanların alınması sağlanıyor mu?					
	Tüm alet veya ekipmanların tasarım amaçlarına uygun yönde kullanılması sağlanıyor mu?					
	Makineler için üretici firmadan, Türkçe kullanım kılavuzları temin edilmiş mi ve makineler bu kılavuza uygun olarak kullanılıyor mu?					
	Bütün makine ve araç gereçlerde gerekli uyarı işaretleri bulunuyor mu?					
	Bütün makinelerin etrafında çalışma için yeterli alan mevcut mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
MAKİNELER, EL ALETLERİ VE YARDIMCI APARATLAR	Tüm alet ve gereçlerin kullanımında gerekli hijyen şartları sağlanıyor mu?					
	Kullanılan kablolu aletler takılma veya düşmeyi önleyecek şekilde kullanılıyor mu?					
	Kesici veya delici alet veya ekipmanlar uygun aralıklarla, kullanım öncesi ve sonrasında kontrol ediliyor mu?					
	Özellikle hareketli parçaları olan makineler/aletler, üreticisinin talimatları doğrultusunda makine koruyucular ve koruma panelleri gibi önlemler ile koruma altına alınıyor mu?					
	Makine ve iş ekipmanları kullanılırken koruyucularının her zaman yerinde ve iyi durumda olması sağlanıyor mu?					
	İçerisinde ve parçalarında dönen aksamları bulunan elektrikli aletler ile yapılan çalışmalar sırasında gerekli önlemler alınıyor mu?					
	Makinelerin kazara/istemedi çalıştırılması engelleniyor ve makinelerin acil durdurma düğmeleri bulunuyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
MAKİNELER, EL ALETLERİ VE YARDIMCI APARATLAR	İşveren makine koruyucularının çalışanlar tarafından uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını kontrol ediyor mu?					
	İmalatçının talimatları doğrultusunda tüm makine ve ekipmanların düzenli bakımları ve periyodik kontrolleri yapılıyor mu?					
	Bakım onarım işleri yetkin ve yetkili kişiler tarafından gerçekleştiriliyor mu?					
	Özel cihaz, el aletleri ya da teknik aparatların sadece özel eğitim almış çalışanlar tarafından ve gerekli önlemler alınarak kullanılması sağlanıyor mu?					
ELEKTRİK	Elektrik/sigorta kutuları kilitlemiş, yetkisiz kişilerin erişimleri önleniyor mu?					
	Elektrikle ilgili işler yetkili ve uzman kişilere yaptırılıyor mu?					
	Kaçak akım rölesi ana elektrik hattına bağlanmış mı?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
ELEKTRİK	Tüm sigortaların korunaklı yerlerde olması sağlanıyor mu?					
	Elektrikle ilgili bağlantılar sürekli kontrol ediliyor mu? Elektrik tesisatı ve kabloların bakımları düzenli olarak yapılıyor mu?					
	Elektrikli ekipmanların ıslak ortam, su ve kimyasal içerikli ürünler ile temas ettirilmesi engelleniyor mu?					
ERGONOMİ	Çalışanların uzun süre aynı pozisyonda veya fiziksel anlamda zorlayıcı çalışmaları (ağır yük kaldırma dahil) engelleniyor mu?					
	Çalışanların, işlerini yaparken çok uzak mesafelere uzanmak zorunda kalmaları engelleniyor mu?					
	Çalışanlara yaptıkları işe, termal koşullara ve fizyolojik özelliklerine uygun iş kıyafetleri sağlanıyor mu?					
	Çalışanlara, yaptıkları işe uygun masa, sandalye veya destek ekipman sağlanıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
ERGONOMİ	Kas iskelet sistemini zorlayıcı ve tekrarlayan hareketleri önleyici tedbirler alınıyor mu?					
	Kullanılan el aletleri ergonomik mi?					
	Elle taşınamayacak kadar ağır yüklerin çalışanlarca kaldırılması engelleniyor mu?					
	Yüklerin elle taşınmasından doğabilecek kas iskelet sistemi rahatsızlıkları ile yükleri doğru ve güvenli kaldırma konusunda çalışanlar bilgilendiriliyor mu?					
	Sırt ve bel incinmesi riski oluşturabilecek yüklerin itilmesini ya da çekilmesini sağlayacak uygun taşıma araçları sağlanıyor mu?					
KİMYASALLAR	Tehlikeli kimyasallar yerine tehlikeli olmayan veya daha az tehlikeli olanların kullanılması (ikame) sağlanıyor mu?					
	Kimyasal maddelere yetkisiz kişilerin erişimi engelleniyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
KİMYASALLAR	Kimyasallar uygun şartlarda depolanıyor mu?					
	Kimyasalların Güvenlik Bilgi Formları (SDS) mevcut mu?					
	Kimyasalların hazırlanma prosedürü sağlık ve güvenlik yönünden uygun mu?					
	Çalışanların kimyasallara doğrudan maruziyeti engelleniyor mu?					
	Kimyasalların üzerinde içeriği, uygulama yöntemi, kullanılacak koruyucu ekipman ve zararlarını gösteren mevzuata uygun etiketler mevcut mu?					
	Çalışanlar, kullanma kılavuzu bulunmayan ya da kullanma talimatı henüz hazırlanmamış tehlikeli kimyasalları kullanmamaları konusunda talimatlandırılıyor mu?					
	Kimyasallarla işlem yapılan kapalı çalışma alanlarında uygun ve yeterli havalandırma mevcut mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
KİMYASALLAR	Pestisit spreyleme sırasında gerekli önlemler alınıyor mu?					
	Kimyasal atıklar uygun şekilde imha ediliyor mu?					
	Kimyasalların çevreye (su, kanalizasyon, hava, toprak) yayılması engelleniyor mu?					
	Kimyasal maddelerin (özellikle içerikleri nedeniyle alevlenebilir olanların) saklama koşullarına uyuluyor, bu malzemeler ısı, ışık ve diğer malzemelerden uzakta muhafaza ediliyor mu?					
	Birbirleri ile tepkimeye girerek tehlikeli salımlar oluşturabilecek kimyasal maddelerin ayrı yerlerde muhafaza edilmesi sağlanıyor mu?					
	Kimyasalların kullanımı sırasında alerji ve tahrişleri önlemek için cilt, göz veya solunum teması engelleniyor mu?					
	Yakıcı veya aşındırıcı maddeler veya yanıcı gazlarla yapılan çalışmalarda gerekli önlemler alınıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
ACİL DURUMLAR	İşyerinde, acil durum planı (güneş çarpması, böcek sokması, ilaç zehirlenmesi, kesici alet kazası vb. için) hazırlanmış mı?					
	Yeterli sayıda yangın söndürücü mevcut ve son kullanma tarihleri ve basınçları kontrol ediliyor mu?					
	Yangın merdivenine açılan acil çıkış kapıları kilitli olmayıp dışa doğru açılacak şekilde tasarlanmış mı?					
	Acil çıkış kapılarına ulaşımı engelleyecek faktörler ortadan kaldırılmış ve yangın merdivenlerinin amacı dışında kullanılması engelleniyor mu?					
	Acil duruma neden olan olaya ilişkin iletişime geçilecek (yangın, gaz kaçağı, deprem vb.) telefon numaraları görünür yer(ler)e asılmış mı? Acil durumda iletişim telefonları çalışanlar tarafından biliniyor mu?					
	Yangın uyarı sisteminin (sesli ve ışıklı uyarı) çalışır durumda olması sağlanıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
ACİL DURUMLAR	Kapı ve kaçış yollarını gösteren acil durum levhaları uygun yerlere yerleştirilmiş ve yangın merdiveninde ışıklandırma sağlanıyor mu?					
	İlkyardım dolabı mevcut mu ve içeriği uygun mu?					
BİYOLOJİK ETMENLER	Çalışma ortamında tehlikeli biyolojik etkenler (bitkiler, hayvanlar ve hayvan orijinli maddeler, organik toz, atık vb.) ile mücadele konusunda önlemler alınıyor mu?					
	Biyolojik etkenlere maruz kalan veya kalabilecek çalışan sayısının mümkün olan en az sayıda tutulması için gerekli düzenlemeler yapılıyor mu?					
	Çalışma süreçleri ve teknik kontrol önlemleri, biyolojik etkenlerin ortama yayılmasını önleyecek veya ortamda en az düzeyde bulunmasını sağlayacak şekilde düzenleniyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
BİYOLOJİK ETMENLER	Tıbbi ve biyolojik atıkların gerektiğinde uygun işlemlerden geçirildikten sonra çalışanlar tarafından güvenli bir biçimde toplanması, depolanması ve işyerinden uzaklaştırılması, güvenli ve özel kapların kullanılması da dâhil uygun yöntemlerle yapılıyor mu?					
	Çalışanların, biyolojik etkenlere maruz kalabileceği alanlarda yiyecek içmeleri engelleniyor mu?					
	Arı sokmaları, istilası ve hayvan kaynaklı biyolojik risklere karşı yeterli önlem alınıyor mu?					
PSİKOSOSYAL ETMENLER	Çalışanlar ile işveren(ler) arasında iyi bir iletişim sürdürülüyor mu?					
	Çalışanlar; yetki, sorumluluk ve çalışma hedeflerini net olarak biliyor mu?					
	Çalışanlara, görev ve sorumlulukları haricinde talimat verilmesi engelleniyor mu?					
	Çalışma zamanı ile ilgili çalışanlara baskı uygulanıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
PSİKOSOSYAL ETMENLER	Çalışanlar için uygun dinlenme alanları mevcut mu?					
KAZALAR VE HASTALIKLAR	Çalışanların işe giriş muayeneleri ve periyodik kontrolleri yaptırılıyor mu?					
	İş kazaları ve meslek hastalıkları vakaları Sosyal Güvenlik Kurumuna rapor ediliyor mu?					
	Daha önce meydana gelmiş kazalar incelenerek kayıt altına alınıyor, tehlike kaynakları tespit edilerek ileride benzer kazalar ile karşılaşmamak için gerekli önlemler alınıyor mu?					
YÜKSEKTE ÇALIŞMA	Yüksekte (binalarda, makinelerde, ekipmanda, depolarda vb.) güvenli çalışma sistemi var mı?					
	Bütün taşınabilir merdivenler güvenli ve yapılan işler için uygun mu?					
	Merdivenler yüksekte kullanıldığında sağlam ve dengeli bir şekilde durması sağlanıyor mu?					
	Taşınabilir merdivenlerin periyodik bakımları ve kontrolleri düzenli olarak ve her kullanım öncesi yapılıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
YÜKSEKTE ÇALIŞMA	Yüksekte çalışılan zeminler ve merdiven ayakları kaydırmaz tabanlı mı?					
	Yüksek bölümler sabit korkuluklar ve trabzanlar ile çevriliyor mu?					
	Merdiven genişlikleri, basamak yükseklikleri ve tirabzanlar uygun mu?					
	Yüksek istifleme yapılan bölümlerdeki yükler çalışanların üzerine düşmeyecek şekilde sabitleniyor mu?					
NAKLİYAT VE HAREKET EDEN ARAÇLAR	Genel trafik ve yaya yolu birbirinden ayrılmış mı?					
	Sera alanında araçların güvenli hareketi konusunda organizasyon yapılıyor mu?					
	Eski traktör kabinleri güvenlik kafesi (roll-bar) ile donatılmış mı?					
	Araçların ışıklandırma sistemi ve göstergeleri düzgün çalışıyor mu?					
	Çalışma alanında iç ve dış alan hız limitlerine uyuluyor mu?					
	Tüm nakliye ve hareketli araçlar yetkili kişilerce mi kullanılıyor?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
NAKLİYAT VE HAREKET EDEN ARAÇLAR	Araçların aynaları temiz ve kullanılabilir vaziyette mi?					
	Çalışanların büyük araçlar arkasında sıkışmalarını engelleyecek tedbirler alınıyor mu?					
	Yükleme boşaltma alanları çalışanların düşmesini engelleyecek şekilde korkuluklarla çevrilmiş mi?					
	Konveyörlerde yeterli sıklıkta güvenli durdurma sistemi mevcut mu?					
SEKTÖRE ÖZEL RİSKLER	Çalışma sahası çiftlik içerisindeki elektrik ve yüksek gerilim hatlarına kabul edilebilir uzaklıkta mı?					
	Çocukların tehlikeli alanlara (çalışma alanları, hareket eden makinelerin civarı, yükseklik, depolama alanları, hayvanların bulunduğu bölmeler vb.) girişleri engelleniyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)	Çalışanlar yaptıkları işe uygun KKD kullanıyor mu?					
KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD)	Kimyasal maruziyetine karşı uygun KKD kullanılıyor mu?					
	Çalışanlar için yaptıkları işe ve çalışma koşullarına uygun kıyafetler sağlanıyor mu?					
	Çalışanlar KKD' lerini gereken çalışma koşullarında sürekli takıyorlar mı?					
	Çalışanlar KKD' lerini nasıl muhafaza edecekleri, temizleyecekleri ve ne sıklıkla değiştirmeleri gerektiği ile ilgili bilgi sahibi mi?					
	KKD'ler için uygun saklama yerleri mevcut mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME	Çalışanlar iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitim almışlar mı?					
	Çalışanlar yaptıkları işle ilgili olarak gerekli teknik eğitim ve bilgiye sahip mi?					
	Tüm çalışanlara enfeksiyon riskini azaltmak için genel hijyen bilgisi veriliyor ve gerekli önlemler alınıyor mu?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME	Çalışanlar biyolojik etkenlerle çalışma sırasında maruz kalabileceği riskler konusunda bilgilendiriliyor mu?					
	Çalışanlar tehlikeli kimyasallarla çalışma sırasında maruz kalınabilecek riskler ve kimyasallar ile güvenli çalışma konusunda bilgilendiriliyor mu?					
	Çalışanlar kesilme, batma, yanma vb. nedenler ile oluşan yaralara hangi durumda ve kim tarafından müdahale edileceği konusunda bilgilendiriliyor mu?					
	Çalışanlar kullandıkları makine, araç ve gereçlerin güvenli kullanımı konusunda eğitiliyor mu?					
	Çalışanlar sağlık ve güvenlik işaretlerinin anlamları konusunda eğitiliyor mu?					
	Çalışanlar, acil durumlarda ne yapması gerektiği konusunda bilgilendiriliyor mu?					
	Çalışanlar yangın söndürücülerini kullanmayı biliyorlar mı?					

Konu Başlığı	Kontrol Listesi	Evet	Hayır	Alınması Gereken Önlem	Sorumlu Kişi	Tamamlanacağı Tarih
	Yeterli sayıda çalışanın ilkyardım eğitimi alması sağlanıyor mu?					
	Acil durumlar (yangın, deprem, ilk yardım gerektiren durumlar vb.) konusunda çalışanlar gerekli eğitimlere ve uygulamalara tabi tutuluyor mu?					
	Eğitim ve bilgilendirme ile ilgili belgeler kayıt altına alınıyor ve kayıtlar uygun şekilde muhafaza ediliyor mu?					

* Bu kontrol listesi, 6331 sayılı Kanunun "İşverenin genel yükümlülüğü" başlıklı 4. maddesi birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca işverenlerin yapmak/yaptırmak ile yükümlü oldukları risk değerlendirmesi çalışması yerine geçmez ancak çalışma ortamının iyileştirilmesine yönelik adımlar içerir.

Güvenle Büyü Türkiye

**T.C. AİLE, ÇALIŞMA VE
SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI**
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
Emek Mahallesi, 17. Cadde, No:13, 06520, Çankaya, ANKARA
Tel: 0312 296 60 00 - Faks: 0312 296 18 77
e-posta: sto.isggm@ailevecalisma.gov.tr
www.ailevecalisma.gov.tr/isggm
www.isggm.gov.tr • isggm@ailevecalisma.gov.tr